

prima instanță: Gh. Bîrnaz
instanța de apel: A. Pahopol, V. Sîrbu, V. Negru

dosarul nr. 2ra-396/18

Î N C H E I E R E

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Compania Internațională de Asigurări „ASITO”, Societate pe Acțiuni împotriva
deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de „Vicaur-
C”, Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Antosii Nicolae și Chetraru
Vasile, intervenient accesoriu Compania Internațională de Asigurări „ASITO”,
Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și
cheltuielile de judecată,

c o n s t a t ă :

La 13 februarie 2013 „Vicaur-C”, Societate cu Răspundere Limitată (în
continuare – „Vicaur-C” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui
Antosii Nicolae și Chetraru Vasile, intervenient accesoriu Compania Internațională
de Asigurări „ASITO”, Societate pe Acțiuni (în continuare – CIA „ASITO” SA)
cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 19 octombrie 2012 în mun. Chișinău a
avut loc accidentul rutier cu participarea automobilelor de model XXXXX, cu
numărul de înmatriculare XXXXX, condus de directorul „Vicaur-C” SRL, Cazacu
Victor și automobilul de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX,
condus de Chetraru Vasile, iar în baza deciziei SPR al CGP mun. Chișinău din 01
decembrie 2012 vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut Chetraru
Vasile.

Afirmă că automobilul de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare
XXXXX aparține cu drept de proprietate lui Antosii Nicolae.

Suține că în urma accidentului a fost deteriorat automobilul de model
XXXXX care aparține „Vicaur-C” SRL, iar la 01 noiembrie 2012 Chetraru Vasile
și-a luat angajamentul să repare automobilul nominalizat fără a implica compania
de asigurări.

Menționează că, în urma întocmirii raportului de evaluare a pagubei efectuat de „Exauto-Plus” SRL din 12 decembrie 2012 s-a stabilit că valoarea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier autovehiculului model XXXXX constituie 38186,11 lei.

Relatează că la 25 octombrie 2012 a încheiat contract de locațiune a automobilului XXXXXX cu Ciorba Svetlana la prețul de 270 de lei pentru o zi.

Opinează că a folosit automobilul respectiv în interese de serviciu pînă la 16 ianuarie 2013, cînd a primit automobilul întreprinderii reparat, suportînd în acest sens cheltuieli pentru chiria automobilului în sumă de 22410 lei.

Invocă faptul că s-a adresat pîrîtului pentru a-și onora obligațiunile asumate de reparare a automobilului, însă pîrîtul nu a reacționat.

Susține că în urma accidentului și a comportamentului pîrîtului i-a fost cauzat prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 10000 de lei.

Solicită încasarea din contul lui Antosii Nicolae și Chetraru Vasile în beneficiul „Vicaur-C” SRL suma de 38186,11 lei pentru paguba pricinuită urmare a accidentului rutier, suma de 22410 lei pentru închirierea automobilului de model XXXXX, suma de 10000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, taxa de stat în mărime de 1818 lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 7000 de lei.

Prin cererea de modificare și concretizare a obiectului și temeiurilor din acțiune, „Vicaur-C” SRL și Cazacu Victor a înaintat pretenții împotriva CIA „ASITO” SA, lui Antosii Nicolae și Chetraru Vasile, solicitînd încasarea din contul CIA „ASITO” SA în beneficiul „Vicaur-C” SRL a sumei de 33434,26 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin deteriorarea automobilului, ca urmare a survenirii cazului asigurat; încasarea în mod solidar din contul Antosii Nicolae și Chetraru Vasile în beneficiul „Vicaur-C” SRL a sumei în mărime de 22410 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat legat de închirierea unui alt mijloc de transport; încasarea în mod solidar din contul lui Antosii Nicolae și Chetraru Vasile în beneficiul lui Cazacu Victor a sumei de 10000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat în legătură cu producerea accidentului rutier; încasarea în mod solidar din contul CIA „ASITO” SA, Antosii Nicolae și Chetraru Vasile în beneficiul lui Cazacu Victor și „Vicaur-C” SRL a cheltuielilor de judecată (vol.1, f.d.120-126).

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău prin hotărîrea din 23 martie 2016 a admis parțial cererea de chemare în judecată a reprezentantului reclamanților „Vicaur-C” SRL și Cazacu Victor, avocatul Andrei Crasnostan. A încasat din contul CIA „ASITO” SA suma de 33434,26 de lei, cu titlu de despăgubire de asigurare, taxa de stat proporțional sumei adjudecate în mărime de 1003,03 lei și suma de 2500 de lei cu statut de cheltuieli de asistență juridică, în total suma de 36937,29 de lei. A încasat, în mod solidar, din contul pîrîților Antonii Nicolae și Chetraru Vasile suma de 22410 lei cu titlu de prejudiciu material, taxa de stat proporțional sumei adjudecate în mărime de 672,30 de lei și suma de 2500 de lei cu statut de cheltuieli de asistență juridică, în total suma de 25582,30 de lei. A încasat, din contul pîrîtului Chetraru Vasile în beneficiul lui Cazacu Victor suma de 2000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest a respins acțiunea ca neîntemeiată. A menținut pînă la executarea hotărîrii, măsura de asigurare a acțiunii aplicată prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 martie 2013, și modificată prin

încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 22 aprilie 2014 în partea ce ține de aplicarea interdicțiilor asupra automobilul XXXXX .

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, CIA „ASITO” SA a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor la 12 decembrie 2012, iar reprezentantul companiei, Gorun Andrei a fost prezent la întocmirea actului de examinare a mijlocului de transport nr. 1537/12A, fapt ce denotă că asiguratorul a avut acces la automobilul deteriorat, iar întârzierea întocmirii actelor necesare se datorează culpei sale.

La fel, instanța a constatat că CIA „ASITO” SA în temeiul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă din 25 mai 2012 și a poliței de asigurare XXXXX, are obligația de despăgubire a cazului asigurat produs la data de 19 octombrie 2012.

Instanța a mai constatat că suma de 22410 lei, plata pentru locațiunea automobilului de model XXXXX, constituie parte a prejudiciului suportat de către „Vicaur-C” SRL ca urmare a producerii accidentului la data de 19 octombrie 2012 și urmează a fi încasat în mod solidar din contul persoanelor vinovate, Chetraru Vasile persoana care a comis delictul și Antosii Nicolae proprietarul de drept care nu a asigurat utilizarea corespunzătoare a mijlocului de pericol sporit.

Totodată, prima instanță a conchis că suma de 2000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral este o compensație echitabilă și satisfăcătoare, având în vedere că proprietarul și utilizatorul mijlocului de pericol sporit sunt responsabili de producerea accidentului și că vinovat de comiterea acestuia a fost recunoscut Chetraru Vasile, acesta urmează să suporte în temeiul art. 1398 și art. 1422 din Codul civil, repararea prejudiciului moral, însă suma de 10000 de lei, pretinsă de Cazacu Victor, fiind una exagerată în raport cu circumstanțele cauzei.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 10 octombrie 2017 a respins cererile de apel depuse de CIA „ASITO” SA, prin intermediul avocatului Vitalie Tihon și de Antosii Nicolae, Chetraru Vasile prin intermediul avocatului Spoială Sergiu. A menținut hotărîrea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 23 martie 2016.

La 05 ianuarie 2018 CIA „ASITO” SA a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a pretențiilor împotriva CIA „ASITO” SA și încasarea din contul „Vicaur-C” SRL a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat că instanțele inferioare nu au luat în considerare că recurentul nu este autorul prejudiciului și nici persoana care ar răspunde pentru prejudiciul cauzat în baza căruiva temei, iar actele întocmite de terțele persoane ce nu corespund cerințelor Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 nu pot fi acceptate ca temei al încasării despăgubirii de asigurare.

Consideră că, asiguratorul este absolvit de obligația de plată a despăgubirii de asigurare, întrucît a fost informat despre necesitatea documentării daunei peste termenul de 5 zile prevăzut de lege.

Opinează că punerea în seama asigurătorului a obligației de plată a despăgubirii în împrejurările în care a fost lipsit de posibilitatea de a documenta gradul de uzură și starea autovehiculului deteriorat nu corespunde legii.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil pentru următoarele.

Conform art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 (vol.2, f.d.51-62), însă aceasta a fost expediată părților prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 16621 din 21 noiembrie 2017 (f.d.63), iar recursul a fost declarat la 05 ianuarie 2018, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (vol.2, f.d.65-70). Prin urmare se conchide că exercitarea căii de atac a fost efectuată în termen.

Cu referire la argumentele din recurs precum că, recurentul nu este autorul prejudiciului și nici persoana care ar răspunde pentru prejudiciul cauzat în baza căruiva temei, iar actele întocmite de terțele persoane ce nu corespund cerințelor Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 nu pot fi acceptate ca temei al încasării despăgubirii de asigurare, instanța de recurs nu le poate reține, deoarece prin polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto XXXXX din 25 mai 2012 se atestă că CIA „ASITO” SA are obligație de a despăgubi cazul asigurat produs la 19 octombrie 2012 cu implicarea autoturismului XXXXX, or conform art.1301 din Codul civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Mai mult, prin procesul-verbal de constatare a pagubelor la dosarul de daune nr. 122635R1 din 11 decembrie 2012 este inscripționat că la momentul constatării caroseria automobilului are urme de reparații parțiale, or în conformitate cu art. 18 alin. (2) din Legea nr. 414 din 22.12.2006, nerespectarea de către asigurat sau de către utilizatorul autovehiculului a prevederilor alin.(1) lit.b) și c) nu îl scutește pe asigurător de obligația de a plăti despăgubirea, acesta fiind însă în drept să înainteze împotriva asiguratului acțiune de regres privind cheltuielile suplimentare aferente neîndeplinirii prevederilor menționate.

Alegațiile din recurs precum că, asigurătorul este absolvit de obligația de plată a despăgubirii de asigurare, întrucât a fost informat despre necesitatea documentării daunei peste termenul de 5 zile prevăzut de lege, nu pot fi reținute, întrucât la 22 octombrie 2012 CIA „ASITO” SA cunoștea despre producerea accidentului, fapt ce se confirmă prin inscripția indicată expres în dosarul de daune nr. 122635R1 din 11 decembrie 2012 „Data adresării 22.10.2012” (vol.1, f.d.49), iar termenul de 5 zile este acordat anume asigurătorului, or conform art. 19 alin.(1) lit.c) din Legea nr. 414 din 22.12.2006, După ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asigurătorul este obligat să examineze bunurile avariate și să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare, un proces-verbal de constatare a pagubelor.

Nu pot fi reținute nici cele invocate în recurs precum că, punerea în seama asigurătorului a obligației de plată a despăgubirii în împrejurările în care a fost lipsit de posibilitatea de a documenta gradul de uzură și starea autovehiculului deteriorat nu corespunde legii, or prin telegrama 11 decembrie 2012 a fost informat CIA „ASITO” SA despre faptul că la 12 decembrie 2012, ora 12.00 pe adresa mun. Chișinău, str. Ipolit Soruceanu nr. 1 va fi efectuată examinarea automobilului XXXXX pentru constatarea pagubelor materiale, fiind recepționată de recurent la 11 decembrie 2012, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe telegramă (vol.1, f.d.51, 53).

Completul de admisibilitate constată că, argumentele invocate în cererea de recurs constituie o interpretare a normelor de drept efectuată de recurent care nu pot fi puse la baza recursului, deoarece vizează temeinicia deciziei instanței de apel și ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art.386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului. Ba mai mult, acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanțele inferioare prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios au fost interpretate elocvent și aplicate just cu respectarea garanțiilor ce derivă din dreptul la un proces echitabil.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Mai mult, completul de admisibilitate relevă că CIA „ASITO” SA a depus cererea de recurs, după ce a avut posibilitate de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care au avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr. 21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

În acest sens, completul de admisibilitate reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că “... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CIA „ASITO” SA, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

A considera inadmisibil recursul declarat de Compania Internațională de Asigurări „ASITO”, Societate pe Acțiuni împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de „Vicaur-C”, Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Antosii Nicolae și Chetraru Vasile, intervenient accesoriu Compania Internațională de Asigurări „ASITO”, Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielile de judecată.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas